

Trönobygden

Organ för Trönobygden ekonomisk förening

Årgång 23

Nr 2

Maj 2023

50 kr

Nu finns äntligen Trönöringen att köpa!

Under hembygdsdagen den 18 juni kommer guldsmed Tobias Petersson från Bollnäs till Söderblomsgården för att berätta om ringen, ett mycket vackert hantverk med historia.

Sidan 17

Cirkulär ekonomi – framtidens melodi!

Ida Frid berättar om hur spill och rester kan tas tillvara och användas i ny produktion. Och om hur vi själva kan återanvända och skapa nytt av gammalt, allt för att vi ska minska vår klimatpåverkan och sluta överanvända jordens resurser.

Sidan 13

Beredskapen ökar

Kurser i krisberedskap både på individuell nivå och när det gäller hela vår bygd, är igång. När – inte om – det händer, ska vi stå rustade både mentalt och praktiskt att klara oss så bra som möjligt. Tillsammans, är ledordet.

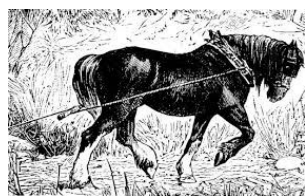
Sidan 14 – 15

Mullrande maskiner

från norr och söder när Chosen Few bjöd in till sin årliga träff i Trönö.

Sidan 18

Bara en häst

Vem kikar ut genom holkhålet?

Sidan 11

Novell av Helge Törnros

Sidan 20

Redskap slipade för mord!

Sidan 22

Smått och gott

Majblommor till hjälp	<i>sidan 4</i>
ICA får nattöppet	<i>sidan 4</i>
Rapport från TIK	<i>sidan 5</i>
Ny modell för bussar?	<i>sidan 7</i>
Barfotaprästen återkommer	<i>sidan 8</i>
Rönningen i sommar	<i>sidan 9</i>
Trönös lador berättar	<i>sidan 16</i>
Gott grillrecept	<i>sidan 19</i>

Reparation

och **service**
av de flesta bilmärken.

Däckservice
och **däckhotell**

Torsängsvägen 3, 826 94 Norrala • Tel: 0270 351 81

Arbets- & Profilkläder
Jakt- & Fritidskläder
Tryck & Brodyr

Skyltar & Dekaler
Bildekor & Banderoller

TEAM
WORK
WEAR®

SBSREKLAM

Växelgatan 5
826 40 SÖDERHAMN

info@sbsreklam.se
0270-10420

WERNERS
BIL & MASKIN

Gummiverksta'n i Norrala

Telefon:

0270 302 20

Efter gamla E4 mitt emot Norrala kyrka

RING ALLTID FÖRE BESÖK!

www.wernersdack.se

Hos **WERNERS** i Norrala kan du

- köpa en släpvagn eller båttrailer i alla storlekar, även tillbehör
- köpa däck och fälgar till nästan allt som rullar

Hos oss finns en **HJÄRTSTARTARE** tillgänglig!

Ledaren

Hej Trönobygden!

I tre år har jag suttit som ordförande för Trönobygden ekonomisk förening, och lika många år har jag skrivit dessa ledare till varje nummer av tidningen Trönobygden. Nu har det blivit dags att lämna över ordförandeskapet och även skrivandet av ledare! Från och med föreningens årsmöte den 23 april är Emelie Vikström ny ordförande och jag litar på att hon kommer göra ett bra jobb! På ledarsidan kommer det ske lite förändringar framöver och det är inte givet att det är ordförande som skriver dessa, så i nästa nummer blir det en överraskning vem som står bakom ledaren!

Som ny och grön på ordförandeposten rivstartade hösten 2020 med att vi tvingades kämpa med allt vi hade för att få behålla bussturerna till Grubbe som plötsligt drogs in. Vi var många som engagerade oss och tillsammans lyckades vi till slut bevara en del av turerna. Även om vi är långt ifrån nöjda var det ett steg åt rätt håll och diskussionerna kring bussarna hålls fortsatt levande av Bussgruppen. Samtidigt pågick ombyggnationen av ICA och förberedelserna för att bli Servicepunkt.

Vi har tagit oss igenom en pandemi med diverse restriktioner och digitala styrelsemöten som följd. Att inte kunna träffas fysiskt för att diskutera viktiga frågor var svårt men styrelsen anpassade sig och det digitala livet blev en vana.

Vi har även färdigställt uthyrningsrummen i Bystugan, gjort en lättare renovering av lägenheten ovanpå affären och fått mer ordning i Bystugans bibliotek och kök. Dessutom har vi i samarbetet med kommunen utvecklats i en positiv riktning och vi har med Lena Åkerlind i spetsen författat ett antal planer, skrivelser och rapporter gällande landsbygdsutveckling, centrumutveckling, trafiksituationer och mycket annat som påverkar vår bygd.

Det har varit tre väldigt händelserika år och jag har lärt mig otroligt mycket! Vi har genomfört och klarat av väldigt mycket, allt tack vare ideella krafter och ett enormt engagemang från styrelsen och övriga! Jag kommer fortsätta arbeta i styrelsen, men nu som ordinarie ledamot och det ska bli spännande att se vad framtiden har att erbjuda.

Tack för mig! Tillsammans fortsätter vi arbeta för Trönös bästa!

Karolina Svensk TEF

Trönobygden

Organ för Trönobygden ekonomisk förening

Trönobygden utkommer med fyra nr/år tills vidare.

Ansvarig utgivare

Karolina Svensk
073 183 64 59

Postadress

Trönobygden
Lertagsvägen 1
826 95 Trönödal

Hemsida

www.tronobygden.se

E-post

Info@tronobygden.se

Besöksadress

Bystugan, Lertagsvägen 1

Telefon: 0270 42 77 62

Bankgiro: 5125 – 0298

Redaktion

Birgit Lundgren
076 795 54 92

Lena Åkerlind
070 350 80 66

Layout och redigering

Marie Sundberg
070 327 64 01

Tryck

BOK & TRYCK AB
0278 66 87 60
info@bok-tryck.se

Vill du bli medlem i Trönobygden?

Årsavgiften är 180 kr för en medlem i ett hushåll. För eventuellt övriga i hushållet är avgiften 80 kr/person. Första året tillkommer en insats på 50 kr/person, den betalas tillbaka när du avslutar ditt medlemskap (eller så kan du skänka summan till brandvärdet). Vill du få tidningen postad utanför Trönö tillkommer porto med 80 kr/år. Företag och föreningar kan också bli medlemmar. Då tillkommer en avdragsgill serviceavgift och moms. Hör av dig till föreningen för faktura. Kontaktuppgifter finns i spalten till höger.

Årsavgifterna går först och främst till brandvärdet. Förutom det går avgiften bland annat till att vi kan verka för skolan och stötta butiken. Vi har också hand om gymmet, tisdagsgruppen, granssamverkan, med mera.

Välkommen att medverka i bygdebladet

Trönobygden är en lokal tidning som utges av *Trönobygden ekonomisk förening*. Den trycks i en upplaga av 600 ex och görs i A4-format i färg. Den delas ut till alla hushåll i Trönö och till medlemmar i TEF som bor på annan ort. Tidningen finns på biblioteket och i andra offentliga lokaler i Söderhamn. Den finns också att köpa på ICA Trönö.

Trönobygden utkommer kvartalsvis, vanligen under sista veckan i februari, maj, augusti och november, med **manusstopp den 10:e** i respektive månad.

Inlämnat material ska vara i Word eller ODT (text) samt jpeg, BMP eller TIFF (bilder). OBS! Ej pdf!

Annonspriser

1/2 sida:	910 kr	Radannonser:	Köpa/
1/4 sida:	620 kr	byta/sälja m. m:	20 kr
1/8 sida:	350 kr		

Tjänster via Trönobygden ek för (priser inkl moms):

Kopiering/ utskrifter per styck

A4 svart:	2 kr	För dubbelsidiga
A4 färg:	4 kr	kopior lämnas
A3 svart:	4 kr	1 kr rabatt per ark.
A3 färg:	8 kr	

It-tjänster: 20 kr/halvtimme Skrivhjälp

Grovtvätt (mattor, överkast med mera): 200 kr/maskin. Kontakta **Astrid Wadsten** telefon 070 238 68 91.

Dusch finns att tillgå under kontorets öppettider och kostar 40 kr/person.

Bystugans öppettider Kontor och bibliotek

Tisdagar	13 – 16
Lena	070 350 80 66
Torsdagar	10 – 13
Astrid	070 238 68 91

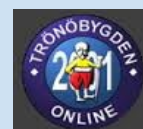
Övernattningsrum Bystugan

- 2 st 4-bäddrum
- 300 kr för 1 person per rum/natt
- 150 kr per person 2-4
- 150 kr för 1 barn per rum
- 75 kr för barn 2 – 4
- Städning: 50 kr/pers (min 100/rum)
- Lakan: 50 kr/pers

Bokning

0270-42 77 62, 070-350 80 66
eller info@tronobygden.se

Tidigare nummer online

www.tronobygden.se

Handla mitt i natten på ICA Trönö

Hej Trönö, nu händer det spännande saker i butiken!

Som ni redan märkt så har vi haft hantverkare här den senaste tiden som har monterat upp diverse saker.

Det som kommer att hända är att vi valt att höja servicen i butiken till den absolut högsta nivån som finns vad gäller öppettiderna, vi kommer nämligen att börja ha öppet dygnet runt. Om ni står vid grillen en lördagskväll och kommer på att ni glömt något till middagen, alternativt bara blir sugna på snacks, så kommer butiken att vara öppen för er, oavsett vad klockan är.

Det här kallas för ICA To Go och är ICAs svar på obemänskade butiker. Exakt hur det funkar förklarar jag gärna för er på plats då det är enklare om det skulle uppstå några frågor. Men en snabb förklaring är följande:

1. Ladda ner ICA ToGo-appen (AppStore eller GooglePlay).
2. Välj vilken butik du vill handla i (låsa upp). Det här går på koordinater, så står ni bredvid butiken så kommer den per automatik att väljas.
3. Alla personer som är över 17 år och har mobilt Bank-ID har möjlighet att låsa upp butiken genom att verifiera sig i Bank-ID-appen.
4. När butiken låses upp så är det bara att öppna dörren och gå in.
5. Alla varor ni vill köpa scannar ni med kameran på er telefon.
6. När ni är klara så väljer ni "betala" i appen och då kan ni swisha in betalningen och dörren låses upp för er igen så ni kan gå ut.

Skulle man gå in fler än en person när dörren låses upp så kommer ett larm att ljuda i butiken och en röst börja prata med er via högtalarna, denna röst kommer be er att gå ut och göra om processen så att endast en person åt gången går in.

Jag förstår om ni har frågor och vill veta mer om hur det funkar, och jag visar er mer än gärna! Leta upp mig i butiken så kör vi en snabb genomgång med appen så att ni kan börja handla de tider ni själva väljer. Vi startar preliminärt första eller andra veckan i juni.

Allt gott, från den lilla butiken med det stora hjärtat!

Er ICA-handlare Erik

PS: Mer spännande saker är på gång, håll utkik i våra sociala medier.

Välkommen in även när det är stängt, hälsar handlare Erik. Det enda du behöver är appen ICA ToGo och Bank-ID.

Sålda majblommor – mycket hjälp till fattiga barn

Några elever på Trönö skola har sålt majblommor den senaste månaden och medverkat i arbetet emot barnfattigdom. De 16 eleverna har sålt för ca 22 900 kronor så 2 290 kronor (10 %) har gått till deras egna fickor och 20 000 har gått till majblommans kamp mot barnfattigdom. Vi har intervjuat elever från klass 4 och klass 5.

Vilken metod använde ni när ni sålde majblommor?

Många gick, cyklade eller åkte elkickbike. Men en av eleverna red även.

Vilket område sålde ni i?

Trönö, Norrala, Kungsgården och Svartvik.

Sålde du ensam eller med en kompis/familjemedlem?

Många sålde med vänner, själv eller med en familjemedlem.

Hur tyckte ni att försäljningen gick?

Bra, men det var ganska jobbigt att cykla runt.

Hur lång tid tog det att sälja?

Emellan cirka 2-4 dagar.

Texten är skriven av några elever från åk 6, nämligen Alice Bergman, Lilly-Marie Hansson Melin, Anna Leander, och Alice Näzell.

De elever som sålt och var med och svarade på frågorna var Herman, Johan, Oliver, Benjamin, Agnes, Ella, Signe, Elwira, Wilma, Tilda, Joline och Majlis, nio av dem är med på bilden.

Äntligen är fotbollssäsongen här!

Gräset har grönskat på IP!

Under maj kommer vi att installera vårt senaste investeringsprojekt. Vi får robotgräsklippare till IP, investeringen ska underlätta vårt underhåll och samtidigt göra oss mer klimatsmarta.

Söndagen den 30 april kunde vi kliva på gräset på IP och göra våra första träningar för säsongen på vår arena. Nu ser vi fram emot kommande säsong.

Våra seniorlag gör sina första hemmamatcher i form av Nostalgimatcher på IP den 13 maj. Då möter våra nuvarande damlag och herrlag dåtidens seniorer. Härligt med matcher, umgänge och festligheter tillsammans.

Kom och heja fram våra seniorlag under säsongen och passa på att njuta av gott hembakt fikabröd och korv från vår nyrenoverade kiosk på IP. Matcherna hittar du på vår hemsida. www.tronoi.se eller via appen Svenska lag – Trönö IK.

Full aktivitet på IP, vi har flera ungdomslag i träning och spel.

Den 18 maj gör våra ungdomar 8-9 år entré på IP. Vi arrangerar ett poolspel, 5 mot 5. Vi möter Rengsjö SK i några matcher under dagen, håll utkik på vår hemsida för att veta mera.

Glädjande är också att vår trupp i P12 ökar till antalet, vi har säsongstart den 14 maj på IP. F13 är ett starkt gäng med mycket vilja, de går upp och spelar 9 mot 9 i år. Det är första året med serie och poängtabell. Kom och heja på oss!

Vi gratulerar Otto Wiklund och Viola Gränborn som blivit uttagna att representera Hälsinglands FF:s representationslag vid utvecklingslägret i Enköping 18-21 maj. Roligt att Trönö IK har spelare med i truppen

Trönö IK:s fotbollsskola.

Den 12-15 maj arrangerar Trönö IK vår egen Fotbollsskola med lokala ungdomsledare. Det är ett viktigt arrangemang för oss att locka nya spelare och barn i rörelse.

Trönö IKs nuvarande damlag tränar tillsammans med spelare från tidigare damlag.

Kom till Trönö IP den 1 juli! Då arrangerar vi **Idrottens dag** med vårt årliga Sponsorlopp på IP.

Vill du delta med brännbollslag, bouletturneringen eller springa Sponsorloppet, håll utkik på vår hemsida för mer info om anmälan. På kvällen tänder vi grillar till liveband.

Vi passar även på att tacka ALLA skidåkare som tränat och tävlat under säsongen 2022/2023 på Trönö IP. Vi har haft många deltagare på Länsförsäkringar Cup och också vid vår egen skidtävling, Trönöskidan. Vi har även representerats vid ungdoms-SM i Högbo och Folksam cup i Järpen. Roligt att vi kan ha aktiva åkare i så brett åldersspann. Spårgruppen har gjort ett fantastiskt jobb med spåren under säsongen, där vi ALLA kan ge glada hejarop! Att kunna åka skidor från december till april längs våra spår är fantastiskt.

Vi avslutar med att TACKA ALLA ledare, tränare, aktiva och sponsorer som gör det möjligt att hålla vår fina anläggning i trim. Tillsammans är vi gymma!

Styrelsen Trönö IK

ICA Nära Trönö

Öppettider

Butiken & Café Rutan

Måndag–fredag	7–19
Lördag	7–17
Söndag	9–17

Vi arbetar med lokala producenter.

Vi jobbar hårt med att ständigt hitta klipp åt er kunder!

Erik Lust med personal

Smörgåstårter

med skinka

55 kr
/bit

med räkor

65 kr
/bit

Vi erbjuder

Catering

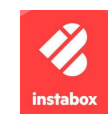
Smörgåstårter, festplankor, ostbrickor, matkorgar och landgångar.

Tjänster online

Beställ mat – hämta upp senare under dagen kostnadsfritt. Alla dagar, även helg!

Hemkörning – handla online, mejla eller ring in din köplista! Gå in på <http://www.ica.se/butiker>

Tidningar

Ombud för: Post Apotek Systembolaget

Telefon: 0270 360 85

E-post: erik.lust@nara.ica.se

Trycksaker från Hälsingland

- ✓ Nära och personligt
- ✓ Vi lagerhåller och distribuerar
- ✓ Du kan även beställa direkt på webbutik.bok-tryck.se
- ✓ Få hjälp och tips med din beställning
- ✓ Vi hjälper dig att utforma din trycksak
- ✓ Hämta trycksakerna hos oss – slipp fraktkostnaden

0278-66 87 60
info@bok-tryck.se
www.bok-tryck.se

**BOK &
TRYCK**

INSECO

Inte bara skruvar och muttrar

ÖVER 14 000 ARTIKLAR I LAGER

• fästelement • lager • tätningar

SNABBA LEVERANSER OCH SMART LOGISTIK

INSECO i Söderhamn AB

Tel: 0270 735 50 vx

E-post: post@inseco.se

Rösta för att bussarna ska rulla

Buss 67 vad händer? Det har nu gått snart tre år sedan X-trafik informerade boende i Trönö om ett besparingskrav som innebar att bussar måste dras in.

Alla vi som deltog och lyssnade på informationen upprördes av det som säs. Från och med december 2020 skulle bussarna vända vid Trönö skola.

Orsaker som angavs var för få åkande och för lågt antal boende väster om affären. Konsekvenserna blev att boende väster om affären måste ta sig till Trönö skola för att kunna åka buss. Det innebar att skolelever skulle promenera varje dag till och från Trönö skola för att ta sig till skolan i Vågbro och Söderhamn.

Alla icke bilburna samt de som ville nyttja kollektivtrafiken måste ta sig till Trönö skola för att ta bussen.

Föräldrar till skolelever, föreningar och berörda trönöbor gick samman, skrev till X-trafik och politiker och påpekade att indragningarna inte var genomförbara. Underlagen för indragningarna var felaktiga. Som till exempel, antal boende räknades efter de som bor i "tätorten Trönö", det vill säga den folktätaste delen av bygden där det bor ca 280 personer vilket ger en missvisande statistik. Efter mycket klagomål lyckades vi få tillbaka några turer.

En bussgrupp bildades där vi bjöd in representanter från X-trafik och politiker och beskrev hur verkligheten såg ut. Bussgruppen har sedan jobbat på flera olika sätt för att få till en ändring utan resultat.

Trots mycket motgång kände vi att vi måste kämpa vidare.

Under hösten 2022 bestämde vi att göra ett omtag med en helt annan ingång. Vi beslöt att inte kontakta X-trafik mer. Idén om pilotprojekt som vi även tidigare föreslagit diskuterades på nytt och så kom idén att skriva ett E-förslag till Söderhamns kommun och ett medborgarförslag till Region Gävleborg.

Vi plockade fram anteckningar, protokoll från regionen, bland annat utbudsjustering 2020-03-19. Vi gick igenom översiktsplanen som antogs av KF 2020-10-16, Agenda 2030 och RUS (regional utveckling strategi) som utgår från Agenda 2030. RUS är ett styrdokument som visar vägen för en regions utvecklingsarbete.

Vi kom fram till att, om kommunen och regionen vill följa och uppnå de mål de antagit så är vårt E-förslag helt i linje med vad som sägs i de olika dokumenten. E-förslaget till kommunen lämnades in 2023-04-25 och medborgarförslaget till regionen 2023-04-27.

Det vi nu föreslår är att starta ett pilotprojekt under minst två år för att prova en miljövänlig kollektivtrafiklösning som ska utgå från bygdens behov.

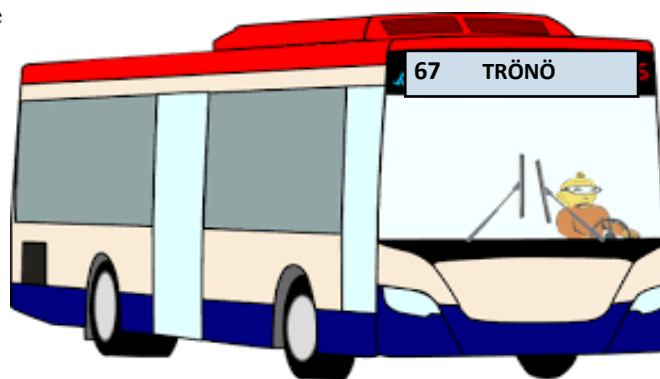
Vi föreslår en minibuss (på förnybart bränsle eller el) som går i förutbestämda slingor så att det enkelt går att ansluta vid de vanliga busshållplatserna. Minibussen skulle även gå till Glössbo för att ansluta till buss 100.

Vi har även bifogat en utförlig beskrivning om bakgrunden, förutsättningar, konsekvenser och olika underlag.

Vi tror att projektet kommer att leda till ökat resande och att bygden blir mer attraktiv att bo i.

Vi får en landsbygdsutveckling. Unga, äldre och andra som inte har möjlighet att köra bil får en ökad möjlighet att delta i aktiviteter utanför hemmet, vilket leder till ökad delaktighet och förbättrad hälsa.

För att E-förslaget ska tas upp i KF krävs att minst 100 personer röstar på förslaget. Vi ber er därför att gå in och läsa detta.

Hur du gör för att rösta.

- Gå in på Söderhamns kommuns hemsida, www.soderhamn.se
 - Klicka på [e-tjänster.soderhamn.se/forslag](http://e-tjanster.soderhamn.se/forslag)
- Bank-Id krävs.** Om du inte har bank-id men vill rösta, ring kommunens kundtjänst 0270 -75 000.

Det här förslaget rör ju inte enbart boende väster om affären. Det gäller hela Trönö, så se till att rösta så bidrar vi alla till landsbygdsutveckling. Kan detta bli verklighet kan Söderhamns kommun och Region Gävleborg bli ett gott exempel som andra delar av Sverige inspireras av.

*Bussgruppen
genom Barbro Sahlin*

CAFÉ
RUTAN

ÖPPET

Må-fre 7-19

Lördag 7-17

Söndag 9-17

ICA Trönö

Barfotaprästen i Trönö

En berättelse om familjen Söderblom och om livet i Trönö under åren 1864-1873

Historier på verklighetsbaserat material

Gestaltade scener med lokala aktörer

Musikinslag

Söderblomsgården

är öppen för fika både före och efter föreställningen.

Trönö Gamla Kyrka

Torsdag 3 aug kl. 18.00

Fredag 4 aug kl. 18.00

Lördag 5 aug kl. 16.00

Söndag 6 aug kl. 16.00

Biljetter à 150 kr säljs vid entrén (kontanter eller Swish).

Information på 070-582 34 21

Arr. Trönö hembygdsförening, Föreningen Söderblomspelet, Vuxenskolan, ABF

Barfotaprästen i Trönö är ett samarbete mellan Trönö hembygdsförening och Föreningen Söderblomspelet. Efter att den gjort succé sommaren 2019 sätts den nu upp igen.

Den handlar om den tid då Nathan Söderbloms föräldrar bodde i Trönö och Nathan föddes, och om händelser i samtiden.

Välkomna till Trönö gamla kyrka i sommar!

Madelaine Thelin

Styrelsen för Trönöbygden ekonomisk förening från årsmötet 2023

Trönöbygden ekonomisk förening bildades 2001 och driver Trönö brandvärn. Föreningen äger Bystugan där bland annat kontor och bibliotek inryms, samt affärsfastigheten där ICA finns. Dessutom stöder TEF gymmet, Granssamverkan, Tisdagsgruppen med mera, samt ger ut tidningen Trönöbygden. Läs mer på sidan 3.

Nya styrelsen ser ut som följer:

Emelie Vikström ordf
Lena Åkerlind kassör
Övriga ordinarie ledamöter
Carina Bergman
Benny Gustafsson
Mats Sonnesjö
Marie Sundberg

Karolina Svensk
Anders Tång
Olov Östlund

Ersättare
Elin Hamredahl Nilsson
Marcus Lindberg
Fredrik Öhlander

Lillemors Massage och Hörselharmoni

Medicinsk massageterapeut

www.horselharmoni.se
horselharmoni@telia.com
070 509 93 51

Finns i Trönö och på Grengatan 1 i Söderhamn

- Lymfmassage
- Klassisk massage
- Vibrationsträning
- Infraröd bastu
- Hörselträning

Rönningens Bygdeförening

Äntligen har vintern lämnat oss.

Vi blickar fram mot en sommar med sol och värme och gåbingo. Några aktiviteter har genomförts under vårvintern.

I januari hade vi kakfesten som vi berättade om i förra numret.

I februari gästades vi av Bosse Forsling som berättade, visade film och bilder om slagugglor. En mycket intressant kväll.

På våffeldagen då hade vi också gåbingo. Trots att vädret inte var det bästa kämpade en del på och gick en kortare runda. Övriga spelade bingo inomhus, åt våfflor med härliga röror till. Några valde äta med sylt och grädde. "Jänterna och jag" samt Stig "Elvis" Eriksson underhöll med sång och musik.

En vecka i april blev det ju nästan sommar och då hade vi lyckats pricka in quizkvällen. Niklas kunde stå ute och grilla, gästerna kunde hämta sin mat ute i solsken. Anders Lund genomförde sedan quiz som inte var så lätt. Mycket skratt och gemenskap vid borden.

I skrivande stund pågår förberedelser för vinprovning 13 maj samt vårstädning både inne och ute. Årsmöte inplanerat 21 maj. Under maj månad har även en cirkel i krisberedskap genomförts. Lokalen har varit uthyrd vid ett flertal tillfällen.

Vi har som mål att sätta in ytterligare en luftvärmepump i stora salen. Detta tack vare bidrag från Trönö hembygdsförening. Stort VARM TACK! Det kommer att ha stor betydelse för att hålla elkostnaderna nere.

Det vi alla väntar på är väl sommar och bingon som vi kommer att köra varje söndag under hela juli. Som vanligt blir det förutom bingo, kolbullar, hamburgare korv, fika samt kanske någon liten nyhet. Det vill ni inte missa!!

Vi vill också TACKA alla som på olika sätt hjälper oss med bland annat snöskottning, sandning, bakning, servering och disk i samband med våra aktiviteter. Det betyder mycket.

Glöm inte att du kan hyra Rönningens Bygdegård för ALLA typer av evenemang. Lokalen har allt för bröllop, släktträff, barnkalas, fest. Kompletta projektor och mixerbord finns för användning vid möten.

Hör av dig till Barbro Sahlin, 070-543 47 21 eller Karin Holmgren, 070-190 06 46

Gåbingo i Rönningen
Alla söndagar i juli 17–19

Bildkavalkad från aktiviteter under våren, ovan Jänterna på scen under våffeldagen, och övriga bilder från quizkvällen i april. (Foto: Olle Sahlin)

LK Universal – för värme och vatten

AM RÖR I TRÖNÖ
073-337 43 95

ANDERS MARTINSSON

Kungsgården Pizzeria
Restaurang & Grill

DAGENS LUNCH
Må-fre 11-14
MENY: À la carte,
pizza, kebab
PUB med fullständiga
rättigheter

ÖPPET

Måndag – torsdag	11.00-21.00
Fredag	11.00-22.00
Lördag	12.00-22.00
Söndag	12.00-21.00

0270-350 97 Följ oss på Facebook:
Kungsgården Pub & Restaurang

Ugglor i mossen!

Text & foto: Jan-Olov Westlund

Foto av ugglan: Hans Westlund

I mitten av mars nu i vinter var det en temakväll uppe i Rönningens bygdegård. Det handlade om ugglor. Vi hade besök av Bosse Forsling från Skog som pratade och visade egna jättefina filmer och foton. Man tänker inte så ofta på ugglan, ser den nästan aldrig, åtminstone inte dagtid. Bosse som entusiast har i åratal ägnat större delen av sin fritid med att skåda fåglar i allmänhet och kanske ugglor i synnerhet. Han visade hur man kan sätta upp enkla holkar på lämpliga platser i naturen. Berättade om olika ugglors beteende och livsmiljöer. Olika nära möten med slaguggla, lapp- och kattugglan. Bosse är en av få i regionen som sysslar med att ringmärka ugglor. En jättetrevlig söndagseftermiddag. Slagugglan är förresten Hälsinglands landskapsfågel, det har man inte tänkt på.

Pratade lite kort med Bosse direkt efter föredraget innan han skulle åka hem. Frågade lite om mer detaljer angående de holkar han byggt och satt upp till exempel för slagugglan. Sa att det borde man kanske testa. ”Skulle det bli häckning” sa Bosse, ”så hör av dig så kommer jag gärna ... så kan vi ringmärka.”

Det gick väl ett par-tre dar. Så fick jag ett mms en kväll från sonen Hans. Ett foto på hjässan av en ugglan i en tidigare uppsatt stor holk. Minsann! Nyfikenheten växer förstås mot bakgrund av vad man färskt hade i minnet från föredraget några dar tidigare. Ett märkligt sammanträffande egentligen, som ”när man pratar om trollen ...”

Men, vad är det för ugglan? Vad gör den i holken? Jag åkte själv till platsen och kunde med egna ögon konstatera lite på håll att det ligger en stor ugglan i holken men man ser bara toppen av hjässan. Den verkar helt trygg, orädd, kanske sover? Vi får hålla den under uppsikt, får se vad som händer.

Ytterligare någon dag gick. Ugglan ligger kvar. Ibland ser man den inte, men den kanske gömmer sig, kryper ner. Man vet inte riktigt. Så kom ett nytt mms från Hans, då han mer närgånget hade knackat på trädet lite där holken sitter och då plötsligen dök hela huvudet på ugglan upp i hålet på holken. Mer än så skedde inte, fortfarande helt trygg utan att lämna holken. Han lyckades då

också få ett jättefint foto på den. Nu ser man också vad det är – tveklöst en slaguggla.

Skickade bilden ”som en hälsning från Trönö” till Bosse Forsling. Det tog två minuter så ringer Bosse tillbaka, nästan upprymd, och tackar för både information och den fina bilden som han kan bekräfta vara just en slaguggla. ”Fantastiskt roligt det här”, tycker Bosse. Blev ju lite påtagligt värdefullt resultat av den där temakvällen i mars uppe i Rönningen. Vi kommer överens om att fortsätta hålla ugglan under uppsikt och rapportera till Bosse framgent vad som sker. Sannolikt

ligger den på ägg. Men man vet inte säkert ändå. Ruvningstiden är ca 4-5 veckor, vilket borde bli en kläckning i mitten eller senare delen av april.

Slagugglan är en ganska stor fågel, större än kattugglan, ca 55-60 cm hög och upp till 120 cm mellan vingspetsarna. Lever på sorkar och möss, även groddjur, kan ta andra fåglar. Namnet har den fått av sin aggressivitet, anfaller intensivt en inkräktare, människan inräknat, då den försvarar sitt bo, speciellt hanen då honan har ungar. Riktat anfallet direkt mot inkräktarens huvud. Verktygen som den har, är sina sylvassa klor och helt ljudlösa flykt. Inte att leka med, således.

Bosse Forsling på väg upp för att kolla holken.

Runt 20 april kom Bosse själv på besök och tanken var då att vi skulle gå in med en kamera i holken för att säkert kunna dokumentera en ruvning. Behövdes inte! Ugglan tittade just ut på oss. ”Ho, ho här bor jag” liksom. Och vi avstår från att störa mer idag.

Tiden från den första observationen vittnar om att kläckning kan vara högaktuell och planen är ju att vi vill ringmärka åtminstone någon ung strax före de lämnar boet, vilket sker redan efter ett par-tre veckor. Nytt datum spikas.

Nu börjar ugglehanen visa upp sig också. Från ingenstans dyker den upp på kvällar och tidiga mornar. Sitter och ugglar en stund på en kvist ett 20-talet meter från holken, kollar liksom av att allt är helt ok, låter lite också, väser (men inget ho-ho som man kunde tro!). Sen flyger den snabbt fram till holken, överlämnar en sork och lika snabbt bort därifrån till sitt ingenstans igen. Honan är helt beroende av att hanen jagar effektivt både under ruvningen och speciellt när ungarna har kläckts. Ju mer mat, ju fler ägg lägger hon, som mest upp mot sex ägg under ett bra sorkår. Honan stycker upp maten till ungarna, exempelvis en stor sork i lämpliga barnportioner.

I mitten av maj kommer Bosse igen, utrustad med håv, kamera, märk-ringar och förstärkning av huvudbonaden. Lite spännande! Nu har vi sett honan börja röra sig lite också utanför holken, ungarna växer och tar plats. Men just nu ligger hon där inne, man ser toppen på huvudet inne i holken. Bosse börjar med en håv täckande hela bohålet, händer inget, knackar på holken, händer inget – vägrar helt enkelt att lämna boet. Bosse går in med en kamera på käpp och ser skymten av kanske två ungar under storugglan. Provar med en större skyddshåv och stege för att försöka se in i holken, hjälper inte. Vi får lov att ge upp ännu en gång, får avvakta en vecka till.

Bosse iförd skyddsdräkt.

Tyvär ska denna tidning gå i tryck innan dess. Precis som en spännande film på nån tv-kanal. När man som helst vill veta hur det gick då bryts sändningen för reklam. Fortsättning följer i nästa nummer, kanske. □□□

SCANDBIO

Bränslepellets av rent sågspån, utan onaturliga tillsatser.
Tillverkning i egna fabriker.
Jämn, hög kvalitet!

Skogslidens

www.skogsliden.com

070 334 43 61

skogslidens@hotmail.com

Vi erbjuder räntefri kredit
i 4 månader!

Passa på
att beställa NU innan
höstens prishöjningar!

Ring oss för

OFFERT

070 334 43 61

**Länsförsäkringar Fastighetsförmedling
Söderhamn**

Köpmangatan 11, 826 30 Söderhamn
0270-124 00
soderhamn@lansfast.se

Funderar du på att sälja?

Vi hjälper dig att sälja din nuvarande bostad.
Lång erfarenhet, lokal kännedom och trygghet gör
att vi idag är Sveriges snabbast växande mäklare.
Kontakta oss så berättar vi mer!

Länsförsäkringar
Fastighetsförmedling

– Vi måste bli mer cirkulära

Text & bild:
Frid Media

I Sverige förbrukar vi 4,2 jordklot under ett år, vilket till stor del beror på att vi är ett av de länder i världen som konsumerar allra mest.

– Klimathotet är här och nu, och om vi ska klara klimatomställningen måste vi bli mer cirkulära, säger Ida Frid.

De dystra klimatrapporteringarna följs av nya EU-direktiv som ska hjälpa oss att klara omställningen. Läget är enligt forskarna akut. Ändå sker de märkbara förändringarna i samhället långsamt. Något som Ida Frid vill ändra på.

– Oavsett vi vill eller inte så kommer alla vi företagsägare att behöva haka på omställningen, säger hon.

Ida växte upp i Trönö och bor nu i Norrala med sin familj. Hon driver firman Frid Media, och varvar yrket som fotograf och journalist med jobbet som projektledare för CirEko, en organisation som utbildar företag i cirkulär ekonomi.

– Cirkulär ekonomi är ett kretsloppssystem där det ena företagets spill används i det andra företagets produktion. I stället för att köpa nytt, slänga och köpa nytt igen så ska vi ta hand om det vi har, säger Ida.

Hon arbetar nu med den digitala utbildningen ”8 cirkulära affärssteg”, som riktar sig till små och medelstora företag och näringslivsfrämjare. Utbildningen erbjuds gratis tack vare både EU- och regionstöd.

– Den ger både kunskap och inspiration. Vi behöver se vilka möjligheter som finns, så att vi kan ta steget att börja ställa om. Varje steg är värdefullt, säger Ida.

Utbildningen visar på vilka affärsmodeller som finns och hjälper företag att se nya möjligheter att tjäna pengar utan att tära på jordens resurser. Som till exempel uthyrnings- och utlåningstjänster.

– Företaget Ihopa samlar ihop verktyg, maskiner och apparater som de sätter in i en bod. Sedan får människor i grannskapet låna grejer fritt ur boden för en hundring i månaden, istället för att köpa och äga varje grej själv, berättar Ida.

Andra exempel på cirkulära verksamheter är secondhandbutiker, skomakerier och företag som tar reda på gamla hotell-lakan för att sy väskor och kläder.

– Det som inte går att återanvända eller rustas upp ska i en cirkulär värld kunna återvinnas. De kläder som ingen vill ha, de som förhoppningsvis är alldeles för utslitna, kan till exempel malas ned och bli till nya textilfibrer i Sysavs fabrik i Malmö, säger Ida.

Men textilbranschen har en lång väg att gå.

– I nuläget går 208 kilo textilier till förbränning varje dag i Sverige. Det tillverkas för mycket. Vi slänger för mycket, och sorteringsystemet för att kunna återvinna textiliernas fibrer saknar kapacitet. I en cirkulär ekonomi ska det inte bli något avfall över huvudtaget, säger Ida.

Hon känner sig övertygad om att människor behöver komma till insikt och ändra sitt sätt att tänka för att vi ska komma vidare i klimatarbetet.

– Vi kan inte fortsätta att konsumera på samma sätt. Om du behöver du något, så börja med att fråga dig själv om de verkligen är sant att du behöver det. Är det kris, så köp klädesplagget eller redskapet på second hand! Dela grejer med grannarna, låna av varandra, säger Ida.

Med de nya EU-direktiv som är på väg så kommer det att bli lättare för konsumenter att bli cirkulära, då kraven på företagen blir större.

– Bland annat väntas EU inom några år införa digitala produktpass på allt som produceras. Så att produkten kan spåras ner till minsta komponent. Produkten ska vara hållbart tillverkad och den ska gå att reparera. Alla steg ska dokumenteras allteftersom i produktpasset, säger Ida.

Ida Frid har helt övergått till att köpa sina kläder second hand, eftersom hon vet vilket klimatavtryck som klädproduktionen står för.

SÄLJES

Släpvagn 4P med kåpa och tipp.

Totalvikt 1000 kg (max last 690 kg).

Flak 1,85 m x 3,25 m

Mycket bra skick!

Pris 32 000 kr

Tel. 070 547 60 35

Solkraft till brandstationen

Solelsanläggningen på brandstationens tak är på plats, lagom till den ljusaste årstiden.

Trönöbygden har fått in flera välvilliga insatser som finansierar en del av projektet.

Ännu fler välkomnas med tacksamhet! Om du, din förening eller ditt företag vill hjälpa till är du välkommen att bidra enligt rutan nedan.

Foto: Daniel Sjöholm

Vill du bidra till solelsanläggningen på taket till brandstationen?

Betala för så många andelar du vill till Trönöbygdens BG: 5125-0298.

Märk insättningen med *Solel*.

Pris per andel:	600 kr
Brons:	3000 kr
Silver:	6000 kr
Guld:	10000 kr

Alltså, om du köper fem andelar når du bronsnivå.

Namnen på dem som bidragit kommer att sättas upp på en skylt på brandstationen. Där anges också brons-, silver- och guld-givare. Om du *inte* vill synas på anslaget kan du förstås säga till om det!

TEF

Rapport från Trönö brandvårn för de senaste tre månaderna

- övningar
- solceller monterade
- ett larm om gräsbrand

Kurserna i KRISBEREDSKAP är i full gång,

en i Rönningen och en i Glamsta (IOGT), med många intresserade och kunniga deltagare.

Tyvärr är medelåldern på oss rätt hög, vilket väl är förståeligt med tanke på att vi med "fribrev" från arbetslivet har mer disponibel tid än alla som är mitt uppe i sitt livspussel med jobb och familj.

Men i det här sammanhanget är det viktigt att även yngre finns med! Det är ju vi alla, tillsammans, som ska ha en fungerande organisation den dag någon katastrof plötsligt slår till – översvämningar, stormar, IT-bortfall, längre elavbrott, stora bränder, med mera, och i värsta fall krig.

Därför efterlyser vi DIG, från 60 och neråt, som känner att du vill vara med och bygga upp ett nätverk som kan fungera i kris. Det handlar både om att vara förberedd, "preppad" för sig själv och sin egen familj, och att kunna erbjuda kompetens eller utrustning/förmödenheter till dem som inte kan klara sig själva när det värsta händer. Vi i Trönö behöver veta att vi kan tillgodose bygdens behov även om vi blir avskurna från omvärlden under en period.

Vårens kurser avslutas snart, men vi kör i höst igen när tillräckligt många anmält sig. För mer info, kontakta Trönöbygden, info@tronobygden.se eller 0270 42 77 62.

STARKA TILLSAMMANS!

TELEFONNUMMER ATT NOTERA

- **112** När du snabbt behöver hjälp från ambulans, polis, räddningstjänst, flyg-, sjö-, fjällräddning, jourhavande präst eller giftinformation.
- **113 13** SOS Alarms informationsnummer.
- **114 14** Polisen vid icke akuta ärenden
- **1177** Sjukvårdsrådgivningen.
- **0270-54 00 00** Kommunalförbundet Hälsingland och Räddningstjänsten. Anmälan eldning med mera. Knappa in rätt tonval. Observera att Räddningstjänsten inte ger tillstånd. Ansvaret ligger alltid på den som eldar.

På SOS Alarms hemsida <https://www.sosalarm.se> finns många nyttiga telefonnummer. Dessutom rekommenderas **appen 112** som man kan larma genom, och där SOS Alarm får din position. Även VMA och information om pågående olyckor och bränder i din geografiska närhet får man som notiser till appen.

Synpunkter och information om vägar och trafik

Snöröjning eller annat som gäller väg 652 och 654
Trafikverket, tfn 0771-92 19 21

Bussarna, avvikelser av alla slag
X-Trafik, tfn 0771-91 01 09
xtrafik@regiongavleborg.se

Hur kommer vi att minnas sommaren 2023?

Våren har varit sen i år med kyla, regn och allmänt ruskväder. Vi är nog många som längtar till våren, men när ni läser det här kanske det redan har blivit sommar. Visst är det härligt med ljumma sommarkvällar och riktigt varma badtemperaturer, och får man tro flera meteorologer finns chansen att vi ska få en riktigt fin sommar. Tydligt råder samma förhållande nu som våren 2018 och den sommaren blev ju väldigt varm och skön.

Nu blev det inte bara varmt och skönt, det blev väldigt torrt, så torrt att skogsbrandrisken hamnade på sådana nivåer som bara kunde uppstå kring Medelhavet, enligt de läroböcker om skogsbrand som gavs ut i slutet av 80-talet, och det blev som man beförde. I juli 2018 pågick som mest ett 50-tal skogsbränder i Sverige, där Ljusdal och Älvdalen stack ut i mängden. Vi borde inte ha blivit överraskade, för 2014 härjade Västmanlandsbranden och redan 2008 fick vi i Hälsingland en försmak på vad vi kunde vänta oss i framtiden, då det var en stor skogsbrand i Hassela.

När det blir riktigt torrt och torkan går ned på djupet kan en skogsbrand bete sig mycket mer aggressivt än vad vi tidigare har varit vana vid. Det fick vi uppleva vid Ljusdalsbranden, och samma erfarenheter har personer som var med vid Västmanlandsbranden 2014 vittnat om. När skogsbranden startade i Ljusdal den 14 juli 2018 råde i stort sett samma förutsättningar i skogen i Trönö som i skogen kring Kårböle. Skillnaden var att det passerade ett åskväder över Kårböle där blixten troligtvis antände skogen på flera ställen.

Faktum är att den 16 juli fick Trönö Brandvärn larm om en skogsbrand på Yxberg, även den troligtvis startad av blixten. Turligt nog startade branden på en liten "holme" som omgärdades av myrmark, vilket gjorde att den begränsades till under ett hektar.

I Ljusdal avslutades räddningstjänstens insats den 9 augusti och då hade ca 9 500 hektar drabbats av branden. Om man gör tankeexperimentet att lägga ut 9 500 hektar över Trönö med omnejd så får man en bättre förståelse hur omfattande skogsbranden var. Det motsvarar ungefär ett område mellan Trönövägen och kommungränsen från Järsjön upp till Västansjö.

Brandvärnets skogsbrandskärra med slangar och bärbara pumpar är en viktig resurs för att kunna komma snabbt iväg med all nödvändig utrustning om larmet går att skogen brinner.

Vi i Trönö brandvärn är förberedda

Brandvärnets har förberett sig så gott det går inför kommande skogsbrandssäsong. Redan för några år sedan utrustade vi en speciell skogsbrandskärra med bland annat slangar och bärbara pumpar. Genom sponsring från Mellanskog och Dina försäkringar kunde vi köpa in ytterligare en specialpump för skogsbränder som vi hoppas att vi inte kommer att få användning för.

Vid brandvärnets majövning gick vi igenom utrustning och övade med materielen så att vi står rustade inför sommaren. Även den kommunala räddningstjänsten är bättre rustad idag än de var 2018. Staten, genom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, har både helikoptrar och ett par mindre skopande flygplan i beredskap som räddningstjänsten snabbt kan rekvidrera tidigt under en insats. Under tider av hög skogsbrandsrisk flyger även brandflyget flera turer per dag.

Specialpumpen för skogsbränder som kunde inköpas med hjälp av sponsringsspengar, testas under en övningsdag i Hamre.

Alla kan hjälpas åt

De allra flesta skogsbränder startar i liten skala, oavsett om orsaken är en cigarettfimp, glasflaska, gnistor från en skogsmaskin eller blixtnedslag. Tiden till upptäckt är avgörande för hur framgångsrik släckningen kommer att bli. Därför är det bra om man till exempel efter ett åskväder har lite koll på om det börjar lukta brandrök på skogen, men naturligtvis är det bäst om det aldrig tar eld.

Under tider av hög brandrisk var ytterst försiktig när ni vistas i skog och mark och följ de rekommendationer som räddningstjänsten ger. Var även uppmärksam på om det är utfärdat ett eldningsförbud. Enklaste sättet är att titta på Länsstyrelsens- eller kommunens hemsida. Vill man ha bättre koll på vilken brandrisk som råder så rekommenderar jag appen "Brandrisk ute". Där kan man se vilken brandrisk som råder för tillfället och en prognos för sex dygn framåt.

Nu hoppas jag att alla får en varm och skön sommar med skapligt med regn på nätterna, så att vi får ägna tiden åt att bekämpa gräsmattan med gräsklipparen i stället för att tillbringa tiden med att bekämpa skogsbränder med pumpar och slangar.

Michael Lindberg
Trönö brandvärn

Ladorna i Trönö – ett projekt i hembygdsföreningens regi

Ladorna - mera än 100 år gamla byggnader, som skymtar förbi i ögonvrån vid färd längs landsvägen genom Trönö. Man ser dom, och ändå inte. Onyttiga, oansenliga, oanvändbara, onödiga rundningsmärken på åkrarna för nutidens stora traktorer, och liksom slumpmässigt utplacerade. Rödfärgade eller sol- och vindbruna, i timmer, av brädor eller rundtimmer. Vissa har hamnat inne i ungskog och är nästan osynliga, andra på lut, på väg mot sin undergång. Alla har genom åren tjänat människan på flera sätt, till förvaring av djurens vinterfoder, för en stunds reflektion i ensamhet, möten för kärlek eller hat, nattsömn eller en tupplur för luffare, tjuvrökning och andra delade hemligheter. Antalet lador minskar obönhörligt varje år, de är överflödiga, i vägen för det moderna jordbruket eller för väghållningen. En oundviklig konsekvens av tidens förändrade villkor. Om några decennier kommer de allra flesta lador i Trönö att vara borta - rivna eller hoprasade. Men än finns ett antal kvar, alla med sin egen historia.

Birgit L

Tanken är att ur ett kulturhistoriskt perspektiv försöka leta upp, dokumentera och delvis beskriva ladorna i Trönö. Resultatet tänker vi publicera i tidningen Trönöbygden allt eftersom. Vi tar tacksamt emot om du har något att berätta, något minne, någon händelse med anknytning till ämnet.

Jag minns när jag som tonåring hjälpte till med slåttern, hur jag stod där i ladan, tog emot torkat hö, trampade, packade och strödde med grovsalt. Det var ju i regel varma soliga dagar, det blev varmare och varmare och dammigare i ladan vart eftersom den fylldes med hö ända upp mot taknocken. Nog är det flera av er som minns?

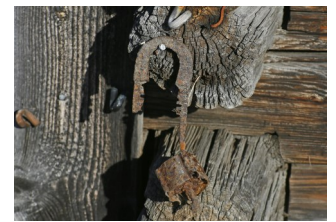
I Trönödalen, där landskapet öppnar sig i Fly och Långbro, ligger flera av alla de vackra lador som pryder dalgången längs Trönöån. Förutom att ladorna är att betrakta som kulturminnen bär de på flera hundra år av historia om arbete, slit och släp med åkrarnas grödor till bröd på bordet och till foder åt hästar, kor, getter och får. Bland alla minnen finns också många stunder av skönhet, glädje och kärlek till livet.

Hur gamla är dessa byggnader – var hämtades timret till stammen – vilka var det som byggde – vilka träd valdes till stockarna – frågorna blir många. Timmerlador av gammalt virke med naken ved, oftast från tall, stämmer mycket väl överens både till ålder och egenskaper med de silvervita lågor på högstubbar, torrakor och vedstumpar som går att hitta på myrar, block och hållmarkskog. På den del av ladan där timret är solbelyst sedan generationer liknar egenskaperna de som fanns på brända tallstubbar efter skogsbrand för över 100 år sedan. Då den flerhundraåriga veden på hållmarken är förutsättning och substrat för ett antal krävande och sällsynta lavar går dessa också ibland att finna på bearbetat virke på byggnader. Den solbrända delen på ladan, där det går att se hur kådan nästan runnit ut vid spår från kvistar och grenar, får en sådan skönhet att man blir ödmjuk och rörd. Ladan i landskapet pryder sin plats och vittnar om en flerhundraårig kulturtradition i odlingslandskapet, ett kulturarv som är väl värt att bevara så länge som möjligt.

I Långbro räknar jag till 15 lador, sju av dem är byggda med sågat virke, en är rödmålad, övriga ofärgade grå med varierande påväxt av lav. Av de 8 timrade ladorna är en byggd med runda stockar, övriga med bilade stockar. På sju av ladorna är timret delvis klätt med bräder, en lada har synligt timmer på alla sidor. Samtliga lador har plåttak.

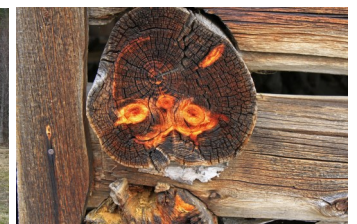
Lada nära vägen i Långbro. Här på en av brädorna växer den sällsynta lavan *Evernia mesomorpha*, grenlav. Grenlav har två skilda utbredningsområden, ett i Dalarna och ett i Lule Lappmark och de flesta växtplatserna ligger nära fjällkedjan. Laven är utpräglad fjällart med en östlig tendens. Endast ett fåtal fynd i Gävleborg. En verklig raritet hittad i Trönö. Hans Lidman skrev ett helt kapitel om grenlav i boken *Den sjungande dalen*.

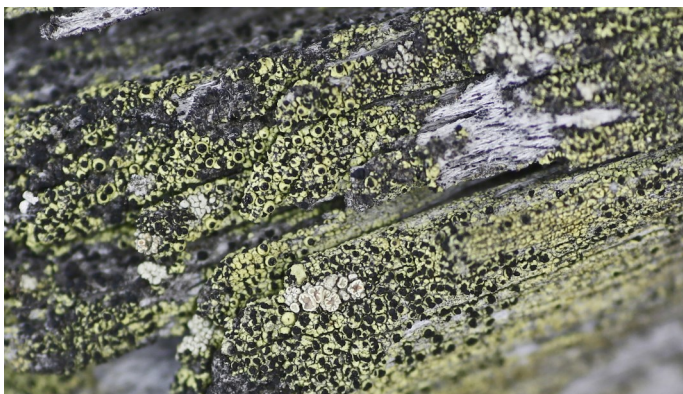
Vid uppfarten till Söderblomsvägen. Flera arter av vackra och intressanta lavar växer på många av ladorna i Trönö. Här på timmerladan växer mångfruktig vägglav, thelomma, gårdsgårdskantlav och sydlig ladlav. Det gamla hänglåset är ett Polhemslås, en trevlig detalj.

Lecanora varia, gårdsgårdskantlav.

Polycauliona polycarpa, mångfruktig vägglav, pryder delar av stockarna på ladan närmast i bild.

Calicium notarisii, sydlig ladlav. På samma lada som föregående. Sydlig ladlav förekommer nästan uteslutande på gammal, obehandlad kulturved som stängsel, trälador och sjöbodan i exponerade lägen, ofta nära vatten. Den är mycket vacker med en intensivt lysande gulgrön bål med svarta apothecier (fruktkroppar). Efter en snabb tillbakagång under 1930-40-talen till en bit in på 1980-talet ansågs den som försvunnen. Den återfanns 1989 i Gästrikland, sedan också med fynd i flera landskap upp till Hälsingland. Vid inventeringen av lavar på kulturved i Gävleborg som Fredrik Jonsson och Ulrika Nordin gjorde 2013-2014 på uppdrag från Länsstyrelsen hittades en stor koncentration av arten på flera lador i dalgången efter Trönöån och Norralaån både på timmer och brädor. Sannolikt har det här funnits kontinuitet på människoskapade vedsubstrat under flera hundra år, kanske tusen år.

Den stora mängden lador och kontinuiteten på vedsubstrat tillsammans med den låga höjden över havet verkar ha gynnat den sydliga ladvan. Förekomsten här är troligtvis ett av lavens starkaste fästen i Sverige. I Trönö noterades sydlig ladlav på 17 objekt fördelade på tolv brädlador, tre timmerlador och två timmerlador klädda med bräder.

Långbros enda lada timrad med runda stockar, en mycket vacker lada, får avsluta kapitlet från Långbro. Här kunde jag räkna till fyra stockar från gran delvis med barken kvar.

I kommande nummer av Trönötidningen är tanken att presentera lador från Fly och Daglysa. Sedan arbetar vi oss uppåt genom socknen. Vi tar gärna emot berättelser, kommentarer och synpunkter. Något som verkligen vore intressant att veta, vilken är den äldsta ladan i Trönö?

Text: Alf Pallin och Birgit Lundgren

Foto: Alf Pallin

Hembygdsgdagen

söndag 18 juni

Kl. 11.00 Gudstjänst i Trönö gamla kyrka
med *Norrala-Trönö kyrkokör* och *Frid & Gnid*

ca kl. 12 Samkväm i Söderblomsgården

- Kaffe med dopp
- Guldsmed Petersson berättar om Trönöringen
- Frid & Gnid spelar

Dagen arrangeras i samverkan mellan
Trönö hembygdsgården och
Svenska kyrkan, Norrala-Trönö församling

TRÖNÖRINGEN finns nu att köpa!

Perfekt som gåva, eller till dig själv!
Ringan finns i silver, rött guld eller vitt guld,
samt i guld med diamanter. Du kan välja
mellan att köpa guldets eller lämna eget.

Kontakta Trönö hembygdsgården via Carina Bergman tfn
073-043 63 80, eller Margitta Skavsjo, tfn 070-650 26 51 för
info och beställning.

Söderblomsgården

deltar i arrangemanget

Öppen trädgård

söndag 16 juli kl. 12 – 16

<https://oppentradgard.land.se>

Trönö gamla kyrka
är öppen
kl. 09.00 – 17.00
hela sommaren
till och med 3/9.

Guidning kan bokas via
070 244 31 76

Trönö hembygdsgården

Söderblomsgården
håller öppet varje dag
kl. 11.00 – 17.00
25 juni – 13 augusti

Trädgårdsservering med
hembakat kaffebröd,
macka, glass.

Trönö hembygdsgården

MC-träff fyllde Trönö med liv och lust

Text & foto:
Birgit Lundgren

Sedan några år tillbaka är Trönö ett nav i motorcykelsverige, den andra helgen i maj. Allehanda fordon på två hjul kommer då från när och fjärran, bland annat Gävle, Skellefteå, Umeå, Örnsköldsvik, Malmö samt Belgien och Tyskland och radar upp sina fordon utanför gamla Hägers i Trönö.

De allra flesta bakom styrena är män mellan ca 45 och 75 år, från olika klubbar. De ägnar en stor del av somrarnas fritid åt att besöka varandra och var de hör hemma syns ofta bak på västarna. Frisyurer, tatueringar och kläder liksom motorcyklarna har olika personlig prägel, men gemytet och kramarna omfattar alla som en gemensam nämnare.

Ett hundratal motorcyklar har i solskenet mullrat på byn i dag, lördag 13/5, de flesta av märket Harley Davidsson. Trönös egen motorcykelklubb, Chosen Few, står som värd för träffen. De trivs med Trönöborna och sin etablering i byn och påminner om att allmänheten har en stående inbjudan till gratis fika i klubblokalen varje lördag. Ny ledare, vice president, för de 13 medlemmarna är sedan årsskiftet Per Fredin, från Glössbo. Värdet av att ingå i en gemenskap, framgår här tydligt.

Till vänster Per Fredin från Glössbo, vice president för Chosen Few i Trönö, och Anders Karlsson från Stråtjärna vid Pers Harley Davidsson.

Besökare från Belgien och Tyskland med Anders Karlsson från värdklubben Chosen Few längst till höger.

DIN ELEKTRIKER !

Gunnar Schewelius
gunnar@elia.x.se

Vi utför alla typer av el, tele, data och fiber samt servicejobb.

Vi har c:a 16 st montörer och två arbetsledare som gärna kommer ut och tittar på jobb och lämnar förslag på hur det ska utföras, samt pris.

Tel 0270-16000

elia.x.se

Anders Holgersson
anders.holgersson@elia.x.se

Grillad fläskfilé med smashed potatoes och pepparsås

Somrigt recept från Niklas Jonsson i Trönbyn

Ingredienser (4 personer)

ca 800 g fläskfilé
ca 1 kg potatis

Pepparsås

½ rödlök, skivad
1 vitlöksklyfta
ca 2 tsk inlagd grönpeppar (eller efter smak)
1 dl rött vin
4 dl grädde
1-2 msk kalvfond
redning

Krydd-rub till fläskfilé

3 msk paprikapulver
1 msk färintsocker
2 msk salt
2 tsk malen svartpeppar
½ tsk chili
½ tsk cayennepeppar
1 msk lökpulver
1 tsk vitlökspulver
1 msk senapspulver
1 tsk oregano

Gör så här

Börja med att blanda ihop din ”rub”: Blanda alla kryddor i en skål och håll över fläskfilén och klappa in kryddorna i köttet. Låt fläskfilén ligga minst 4 timmar, gärna ett dygn.

Koka potatisen

Smält ca 100 g smör och pressa i två vitlöksklyftor (fler om du vill). Om du vill kan du även blanda i torkade örter i det smälta smöret, till exempel oregano, timjan och basilika.

Lägg de kokta potatisarna på en plåt med bakplåtspapper, använd en träsliv eller liknande för att ”krossa” potatisarna (tryck till dem så skalet spricker och potatisen blir som en puck).

Salta och peppra den krossade potatisen, pensla med det smälta smöret och ställ i ugnen med 180 grader varmluft ca 10 minuter.

Ta ut potatisarna och pensla dem igen, kör sedan potatisen ytterligare ca 10 minuter i ugnen (eller tills potatisen har en frasig och gyllene yta)

Såsen (kan förberedas någon dag innan och sedan värmas)

Bryn lök och vitlök i en kastrull med smör och olja. Blanda sedan i grönpepparen och låt det fräsa ihop. Håll sedan på vinet och låt det koka ett par minuter.

Mixa samman med mixerstav (oroa dig inte, såsen kommer inte bli helt slät!).

Koka upp ca två minuter och håll sedan i grädde och kalvfond. Smaka av med salt och peppar (jag brukar ha vitpeppar, svartpeppar, cayenne och torkad grönpeppar).

Toppred såsen till önskad konsistens

Grilla din fläskfilé (jag brukar göra så här när jag grillar):

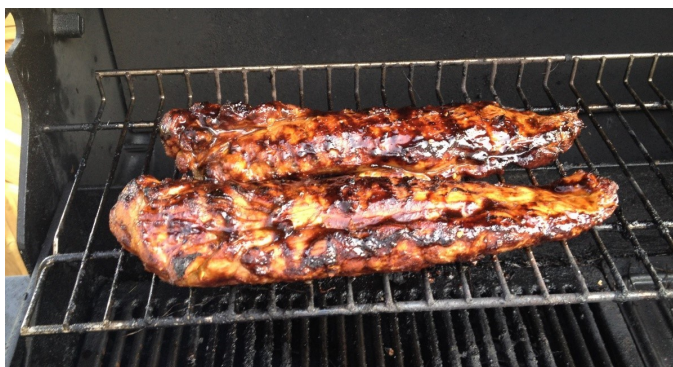
Fyll grillkol i ena halvan av grillen och tänd.

Grilla fläskfilén ganska hårt så den får en fin grilllyta (pensla gärna på en grillolja eller glaze om du vill!).

Flytta sedan köttet till den sida av grillen som är utan kol och lägg på locket på grillen.

Enklart är att använda en kött-termometer för att veta när köttet är klart (ca 65-70 grader).

Servera med valfria grönsaker och njut av en god middag!

P.S. Det är enkelt att göra egen grillolja! Blanda 1 dl raps-/matolja med 0,5 dl kinesisk soya, 1 tsk paprikapulver, 1 tsk lökpulver och eventuellt lite vitlökspulver om du vill. Klart!

Vintips!

Till den här rätten passar det bra med ett rött vin med lite mer smak, till exempel Campo Viejo Crianza (95 kr) eller Anciano Gran Reserva (120 kr).

Följ med till en

sluttningsmyr

med

orkidéer

Trönö lördag 8 juli

Samling kl. 13.00 i Trönö centrum
mitt emot kyrkan (Bystugan) för
gemensam färd med traktorvagn.

Per Hedvall och Christina
Åström guidar.

Ta med fika och ha helst stövlar
på fötterna – det kan vara blött!

För mer info, kontakta
Christina Åström, 070 202 47 32
eller Alf Pallin, 070, 247 44 20

Arr: Naturskyddsföreningen Söderhamn och Trönö hembygdsförening

Bara en häst

novell av *Helge Törnros*

Avskrift från maskinskrivet original:
Birgit Lundgren

Bilder: okänd fotograf

Sven i Sjørönningen låg ute på timmerkörning igen – och det var ingen som väntat annat. Varje vår sa han – Det här är sista året för mig det pojkar. Jag är för gammal och Brunte är dubbelt så gammal som jag, sa han med en glimt i ögat, alltid med en klapp på den bruna hästens manke. Och då brukade hästen gnugga sitt huvud mot Svens slitna vadmalsrock. De övriga timmerkörarna skrattade alltid och sa sig tro att nästa vinter låg nog Sven uppe i Dådran igen och strävade och slet. Sven och timmerkörning, det hörde på något sätt ihop ... och med Brunte. Det var något särskilt med den hästen.

Och varje vinter som bröt in, nog kom Sven och Brunte till Dådran alltid. Det var säkert som amen i kyrkan att första ekipaget som kom var Svens. Huggarna brukade infinna sig några dagar i förväg och alltid när den första storklockan hördes på vägen till baracken brukade de gå ut på bron i mörkningen och titta. Borta i kröken mellan de snöiga smågranarna dök så ett hästhuvud upp, gungande upp och ner i takt med den klingande sången från skackelklockan. Hästen var vit av rimfrost och snö, drog tungt och segt, det var ett bra lass med hö och doningar efter. Efter lasset kom det en knäande gestalt i vadmal med en röd halsduk fladdrande om halsen. När huggarna såg att köraren kom gående efter lasset, då visste de vem det var. Naturligtvis ingen annan än Sven, han gick alltid.

– Jaha, det är Sven i Sjørönningen och Brunte. Ja, då blir det drivning i år med gubbar, gå in och sätt fram kaffepannan.

Så gick det till varje höst, och varje vår var det samma historia.

Sven i Sjørönningen var verkligen gammal för att vara i timmerskogen. Han var 65 fyllda, och det var för mycket för det tunga arbetet med stockarna. Han var lång och mager, men senig som en tåga ännu. Dessutom var det den långa vanan

som hjälpte honom. Och hästen. Ingen mera än Sven visste precis hur gammal han var, men de som varit med längst sa att den hästen alltid funnits till. Aldrig tycktes den bli äldre, eller för gammal för timmerkörning. Visserligen hade den blivit lite stelare de sista åren och släpningen i skogen gick lite saktare, men efter basvägen var det få hästar som hann med. Den hästen kunde gå. Med timmerlass på då måste Sven åka också annars blev han efter eller fick springa.

Ingen kunde ömma mera för en häst än Sven för Brunte. Det sista på kvällen och det första på morgonen för Sven – det var hästen. Men så följde den honom också som en hund i skogen och sa Sven -stå här- så stod hästen så länge som helst. Sa Sven kom, så kom han. De två var oskiljaktiga och det var svårt att avgöra vem av de två som tyckte bäst om den andre. Och varje vår sa Sven – Det här var sista året, Brunte och jag blir gamla. Men Sven och timmerkörning, det hörde samman och Sven i skogen utan Brunte var otänkbart. Nästa år kom de igen som vanligt.

Denna vinter var en konstig vinter. Ibland var det köldknäppar så karlarna aldrig känt maken och däremellan var det blidväder med regn. Men föret var bra. Fast det var besvärligt när de hade Långsjön att köra över detta år, och ibland slog det upp råkar i sjön som kunde vara farliga. Körarna kom ner till sjön från olika ställen och ute på sjön bar vägarna samman till den gemensamma huvudbasvägen ner till älvstranden. Två foror om dagen körde de, och det var mer än nog för både hästar och män.

Sven hade längsta vägen ner till sjön och när han och Brunte kom i full fart utför sjöstranden med den dova klangen från klockan ringande i öronen, så brukade de se de sista lasset svänga runt en udde långt borta, så långt att det aldrig

gick att urskilja vem det var. Men Brunte brukade ändå aldrig vara mer än ett hundratal meter efter nere vid älven. Den hästen var makalös. Det var det allmänna omdömet. Ändå var han aldrig löddrig av svett.

Det var blåsväder och regn när körarna i mörka morgonen körde bort från kojorna och ut på skiftet den dagen.

– I dag blir det råkar på sjön sa körarna när de selade på.

Första foran på förmiddagen gick bra och vid tvåtiden kom Sven ner mot sjön med sitt andra lass för dagen. Som vanligt slängde han ett ögonkast ner mot sjön innan det bar ut på isen och de övriga lassen svängde just om udden. Så tittade han på isen och det var som vanligt. Lasset sköt på och Brunte bara höll undan. Kröken togs med smatter av yrande isbitar, Sven knep ihop ögonen och lät det basa. Farten lugnade lite och just som Brunte tog de sista klapprande travstegen – då hände det.

Det råmade till i isen, ett brak, och innan Sven riktigt visste hur det gått till, låg Brunte i det iskalla vattnet mellan skvimpande isstycken och kämpade för sitt liv. Lasset blev stående på isen. Det såg omöjligt ut redan från början. Sven fick i en hast loss några kättingar från lasset, krokade i under seltygen och hjälpte till att hålla hästens huvud över vattnet medan han lät långdragna rop på hjälp klinga ut över den vidsträckta sjön. Han tänkte på att det skulle dröja två timmar innan de övriga var på återväg och det isade i Svens hjärta när han stod där med spjärntag mot en grov timmerstock och såg på hästens fruktlösa ansträngningar att ta sig upp. Det var så ytterst lite som Sven förmådde hjälpa till och han förstod att kom det inte hjälp så var det ute med stackars Brunte. Det gick en halvtimme och hästen började mattas. Det kom tårar i Svens ögon när han såg hästens förtvylade ögon med en stum bön om hjälp och Sven kunde inte hjälpa på annat sätt än att ta i med alla sina krafter, men det hjälpte inte. Han försökte få kättingen under hästen och var flera gånger nere i vattnet med halva överkroppen, men ensam kunde han inte. Hästen hade nätt och jämnt huvudet över vattnet och det var bara Svens kätting som höll huvudet uppe.

Så kämpade de tillsammans i drygt två timmar när Sven äntligen hörde ljudet av klockorna efter basvägen. Då var det skymning och Svens kläder överdragna av ett ispansar, för det hade slagit om och blivit kallare. Hans röst var hes efter allt ropande och armarna bortdomnade, men kättingen höll han i. Mössan låg i vaken vid hästen och hans grå hårtostar fladdrade kring huvudet när körarna kom i språng över isen och med dem var ett lag med nya huggare. Kedjor drogs under Brunte

och kopplades fast vid en annan häst. Några slantor högs och så satte de i gång och så småningom fick de upp honom. Det var omöjligt att få den gamle hästen att stå på benen. Han försökte nog till en början, men han orkade inte. Till slut gav han upp och lät huvudet resignerat sjunka ner mot isen och varken lock eller pock fick honom att röra sig. Sven tyckte varken känna kylan eller tröttheten. Han hade tagit av sig vadmalrocken och med den gned och bearbetade han hästen för att få honom varm. Männerna stod i ring kring de två. Ingen sa något. Hästen rörde sig inte men Sven arbetade envist vidare. En av körarna, Lars Mattsson lutade sig ner och undersökte hästen.

Så sa han sakta och skonsamt

– Det tjänar inget till Sven, Brunte är död.

Sven vände upp ett grått ansikte och det dröjde en stund innan han fattade. Då reste han sig upp, stel och ovig. På en gång tycktes han bli mycket gammal.

– Är han död? sa han.

Det var som han trodde den andre ljög.

– Ja, sa Lars Mattsson. Du har gjort mer än i din förmåga stått, Sven, ingen kan fordra det omöjliga.

Det hade klarnat upp mot kvällningen och månen seglade fram över strandens trädkrokar och kastade långa skuggor över isen, ända fram till männen. Sven böjde sitt huvud med det grå håret skuggande över ögonen och så föll han på knä bredvid Brunte. Männerna stod fortfarande i ring runt de två och hörde att Sven grät. Ingen sa något på länge. En av de nya huggarna, en helt ung man, stod oförstående till allt detta och knuffade på en kamrat.

– Kan du begripa, ligga på knä och grina bara för en häst – dumt va?

Lars Mattsson hörde detta och vände sig om med vitt ansikte och arbetande käkmuskler. Innan den unge mannen visste ordet av small en örfil som sände honom sprattlande i isen.

– Jag ska säga dig snorvalp att det här gäller inte bara en häst det. Den hästen var lika mycket värd som någonsin någon av oss, och gjorde jag rätt skulle jag ge dig ett kok stryk för dina ord, men de får väl stå för din okunnighets räkning.

Nästa år kom inte Sven till timmerskogen. De övriga var där som vanligt, men de trivdes inte, det var någonting som fattades.

Nej det hette inte ”bara en häst”. Det var någonting mera, någonting utanför människornas fattningsförmåga.

Helge Törnros föddes 1914 i Bollnäs och växte upp och bodde som vuxen i Trönö. Han arbetade bland annat i skogen och som rallare men bytte så småningom bana till journalistik och författande. Han gav ut ett tjugotal böcker, bland annat boken om Faxehus och annan ungdomslitteratur, men även romaner och noveller för vuxna. Han skrev också i Hälsinge-kuriren.

Helge avled 2002.

Bild: DiBiS

Mördande historier

Albert Andersson från Norrala skrev på sin tid en hel del i Söderhamnskuriren och lördagen 9 juli 1983, för ganska precis 40 år sedan kunde man läsa:

”Dagens människor beskärmar sig ofta – helt riktigt förresten – över alla våldsbrott i vårt samhälle som tidningarna dagligen nästan svämmar över av. Ofta tillägger man att det var bättre förr, men det var faktiskt lika illa då också”.

Albert skrev då om några svåra brottmål i Norrala och Trönö på 1600-talet. Ett av dem handlar om en händelse i Trönö år 1609, på hemmanet Wij 2. Änkan Kirstin på hemmanet hade gift om sig och hennes 16-årige son Joen Månsson var troligen inte så glad över giftermålet. Han gick nog och bet ihop om vad han tyckte om sin styvfar Michel Drucken utan att säga något. Men en kväll när styvfadern anklagade honom för att inte ha arbetat tillräckligt under dagen och ville straffa honom, var måttet rågat för Joen. Han fick tag i ett vedträ som han slog styvfadern i ansiktet med. Han fick sedan tag i en yxa, som det blev en kamp på liv och död om, mellan de två männen. Det blev slutligen 16-åringen som övermannade styvfadern och slog ner honom på golvet, där han blödde ur öronen och avled kort därefter. Tolv edsvurna män som ”synat” den döde vittnade om att det var Joen som orsakat Michels död.

Den 16-årige Joen Månsson dömdes i den följande rättegången, trots sin låga ålder, till döden och avrättades, kanske vid Norrala-Trönögränsen eller möjligen vid avrättningsplatsen vid Kungsgårdssjöarna. Hemmanet övertogs i stället av Joens syster och gick vidare i släkten.

Tio år senare, år 1619, inträffade ett dråp i Trönö, som dock inte Albert skrev om. Det var på Hans Perssons förlovningsfest i Fly, med säkert en hel del starkvaror, som en knekt i byn, Mickel Jönsson med ett häftigt, oberäkneligt humör, slog ett stop ur handen på Hans Persson. Kanske handlade det om svartsjuka också. Gustaf Vastesson, bonde från Daglysa 3 (Widéns) läxade upp knekten ordentligt, vilket inte föll i god jord och retade upp honom ytterligare. På hemväg, med prästen för Norrala och Trönö i sällskap, överföll knekten Mickel Jönsson Gustaf Vastesson och knivhöggs honom så svårt att han fem dagar senare avled. Att neka var inte att tänka på med prästen som vittne, så dödsdomen var given. Efter domen den 14 september 1619 avrättades Mickel Jönsson. Att den döde Gustaf Vastesson fortfarande har ättlingar i trakten ger släktforskning belägg för.

Drygt 200 år senare har vi en annan blodig historia som skedde på Utegårn i Trönbyn, natten mot måndag 14 februari 1866. Det var troligen svartsjuka som gjorde att skrädderarbetaren Lars Persson Hallén från Stubbas i Tygsta, gav sig på skomakaren Jonas Redin från Orsta i Söderala som vistades på Utegårn i Trönbyn, vid pigkammaren där Sara Ersdotter och Kerstin Svendsdotter befann sig. De två männen råkade i ett häftigt slagsmål som slutade med att Lars Hallén ute på gården slog Redin på huvudets högra sida med en blykula fäst vid ett snöre, så illa att Redin föll ihop medvetslös. Efter att ha kvicknat till tog han sig till den närbelägna Östergårn där han tvättades ren från blodet och hjälptes sedan tillbaka till

Potentiella mordredskap från förr. (Foto: Birgit Lundgren)

Utegårn i sällskap med drängen Per Jansson och Per Jansson Pil. Han kunde innan han avled berätta vad som hänt. Den 20-årige Lars Hallén dömdes till fyra års fängelse. Efter frisläppandet efter avtjänat straff kom han åter till föräldrahemmet Stubbas i Tygsta där prästen noterade *sinnestrubbad* om honom. Han kom sedan för vård till Uppsala hospital där han vistades till sin död 18 år efter mordet.

Vid Moheds regemente inträffade en händelse sommaren 1907, då några lindrigt nyktra män från Trönöhället, bland andra mjölnaren Olof Höjer från Ulva och Per Törnros från Wij, kom i bråk med några beväringar från regementet. Det slutade så illa att en beväring från Kilafors, J. Wikström knivhöggs till döds. Ingen av de närvarande på platsen hade varit nykter och det var svårt att klarlägga vad som egentligen hänt i det tumult som uppstod, ord stod mot ord. Rättegången slutade med att Per Törnros från Wij dömdes för mord till sex års fängelse, som han också avtjänade innan han återvände hem. Per Törnros var änke och hade en liten son som kvinnorna i släkten tog hand om under faderns bortavaro. Mjölnaren Olof Höjer från Ulva hade hustru och åtta barn att försörja och kunde efter rättegången lättad återvända hem till kvarnen och familjen i Ulva. Flera år senare, på sin dödsbädd 1922, erkände Olof Höjer för en tillkallad präst att det var han som utdelat de dödade knivhuggen i Mohed. Att han med sin stora barnaskara att ansvara för, lät Per Törnros ta straffet i hans ställe.

Det här var fyra exempel på händelser med dödlig utgång som påverkat alla inblandade och fått stora konsekvenser för deras familjer på olika sätt. Det är naturligtvis inte de enda dödsfall som orsakats av andra, som genom århundradena skett i socknen. Det finns flera som genom rättsliga processer lett till straff för de anklagade. Det finns också andra avlidna, i alla åldrar, som fått en naturlig dödsorsak antecknad i kyrkboken, där det här och var funnits misstankar om att döden orsakats av någon annan. Fortfarande lever en del rykten kvar, men hur det verkligen förhöll sig kommer vi aldrig att få veta.

Dessutom har vi ju häxprocesserna med rättegångar, som i våra trakter hölls 15-22 september år 1673. Två kvinnor och en man från Trönö blev dömda till döden, varav bondhustrun Kiersten Larsdotter på hemmanet Hamre 2 var en. Hon anklagades av ett 60-tal barn, den yngsta var 2½ år, för att ha fört dem till Blåkulla. Maken Jon Larsson och barnen Lars, tolv år och Brita, sex år, var också instämde som vittnen. Kiersten Larsdotter dömdes till döden, men domen verkställdes aldrig. Troligen inte heller för de två övriga anklagade, varav en kvinna var från Wij.

Som tur är avrättar man inte häxor längre.

Källor

Tidningsartiklar som Elisabet Stockhaus letat fram
Kyrkböcker via *Arkiv Digital*
Hälsingerunor 2009, om häxprocesserna av Urban Sikeborg
Trönö kyrkor och prästgårdar av Gösta Berglöw
Dombok för Hälsingland 1619
Byaböckerna om Hamre och Byarna vid gränsen, samt den pågående om Wij.
En gnutta fantasi.

Kerstin Svendsdotter (1844-1887), en av pigorna på Utegårn i Trönby som blev vittne till en misshandel som ledde till döden. Hon kom från Nygårn i Trönby, var syster med Sven Petter Svensson och gifte sig sedan med Erik Sjöberg.

SPF i Trönö har roliga aktiviteter på gång

Måndag 10 juli kl. 14.00

Musikpicknick i Petter Mattsparken

Artister på scen. Lotteri med fina vinster.

Ta med stol och eget fika.

Måndag 7 augusti kl. 12.00

Tipspromenad vid Åstigen, SPF bjuder på korv

Måndag 14 augusti kl. 17.00

Traktorutflykt till Mo bygdegård, samling vid Bystugan.

SENIORERNA

TRÖNÖ

www.spfseniorerna/trono

Trönö hembygdsförening i sommar

Måndag 12 juni kl. 17.30

Byafärd från Bystugan till Tygsta med traktorvagn

Måndagar i juli, fäbodturer med traktor, avgång från Bystugan kl. 17.30, eget fika

3 juli Gåstjärnsvallen, Gammelbodarna

ti 11 juli Bergesbodarna, OBS! ändrad dag

17 juli Långbrosbodarna

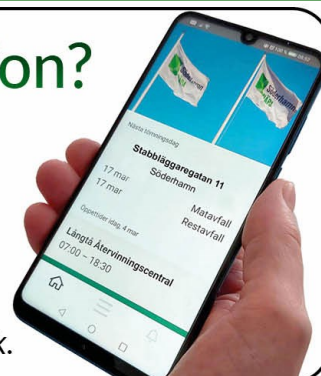
24 juli Sandsbodarna, Östansjöbodarna, Västan-sjövallen (samling även längre upp i socknen, håll utkik efter info).

31 juli Ladufärd från Bystugan 17.30 och gamla kyrkan 17.45. Guider Alf Pallin och Birgit Lundgren.

Våra senaste nyheter direkt i din telefon? Ladda ner Nära-appen!

Dessutom får du driftinformation och avisering när det är dags att ställa ut sopkärnen.

Appen finns tillgänglig för nedladdning i både App Store och Googles Playbutik.

BARNENS DAG I TRÖNÖ

• 6 juni kl. 12.00–15.00 • I och kring IOGT Enighet

12.00 Trönöpiraterna slår till!

Kapten Schack Matt, Hawaji Jonzson och Jubb jubb behöver hjälp att hitta den stora Trönöskatten. Skattjakt, musik, trolleri och eld i en salig blandning!

ATT GÖRA

- Trönökarusellen
- Åktur med brandbil
- Tipspromenad
- Tävlingar
- Åktur med häst och vagn
- Provsitt motorcyklar
- Åktur med traktor & vagn
- Prova på-aktiviteter

ATT ÄTA

- Godis • Fika • Glass
- Hamburgare & korv*
- Korv & popcorn till filmen*
(*gratis för barn, kostar för vuxna)

OBS! Programmet kan komma att ändras! Följ Barnens dag på Facebook, sök "Barnens dag Trönö"

15.00 Film: Røjar-Ralf kraschar Internet

Vi bjuder på kalaset: Filmklubben Karin Swanströms vänner, IOGT-NTO Thorön-Enighet, Trönö Traktor Team, Svenska kyrkan Norrala-Trönö församling, Trönö brandvärn, Trönö Centerrörelse, SPF Seniorerna Trönö, Trönö hembygdsförening, Rönningens bygdeförening, ICA Trönö, Bergesbackens får- och hästgård, Trönö IK, Chosen Few MC Sweden, Trönöbygden ek. för.

Holms

Bleck & Plåt
holmsplat@gmail.com

0270-100 71, 070-516 42 99

Allt inom byggplåt!

- Lägenhetsuthyrning • Fastighetsskötsel
- Snöröjning

Söderhamn 0270 100 71, 070 516 42 99

Trönös hjärtstartare

♥ finns alltid tillgänglig ♥
i ett skåp vid affären.

Anmäl dig gärna inne i butiken
till kurs i hjärt-lungräddning!

Vi kommer gärna till din bygd för att informera om oss, diskutera frågor samt ta emot förslag och önskemål kring vad din förening vill att Allis ska arbeta med!

Mer om ALLIS:

www.soderhamnsbygder.se

www.allis.nu

ALLIS arrangerar för **ALLA**

BOKHOLKEN på ICA-väggen har nya böcker!

Ta en titt, ta en bok!
Behåll den om du vill
eller sätt tillbaka den
för någon annan att
låna.

Biblioteksgruppen i Trönö

Jag såg att häggen blommade,
det kom en doft av den.

Då gick jag till min älskade
och sade: Se och känn!

Hon stod vid makaronerna,
hon sydde på en klut.

Och när hon lyfte blicken
hade häggen blommat ut.

Ur "Medan göken tiger" av Alf Henriksson

J&A

Hushållsservice AB

Service, reservdelar, tillbehör,
maskinförsäljning

Köksutrustning, tvättmaskiner,
diskmaskiner, kyl & frys

Återförsäljare av

Jens & Arnes Hushållsservice AB

Jens Rehnvall

Telefon: 0270 160 80, 070 31 70 863

Mw's mat Catering för alla tillfällen
www.mwsmat.se
Rengsjö

Smörgåstårter & gräddtarter
3-rätters menyer
Matlådor
Buffé

Catering för alla tillfällen!

Ring och beställ på 070—695 23 36

eller mejla monica.westb@telia.com

DET HÄNDER I TRÖNÖ

JUNI

- Ti 6 juni Barnens dag kl. 12–15 i och kring IOGT Enighet (s. 24).
 Må 12 juni Byafärd till Tygsta med traktor, samling Bystugan 17.30 (s. 23).
 Sö 18 juni Hembygdsdagen gamla kyrkan & Söderblomsgården kl. 11–15 (s. 17).
 Sö 25 juni Friluftsgudstjänst Wij fäbodas kl. 14, sång av Jennie Eriksson.

JULI

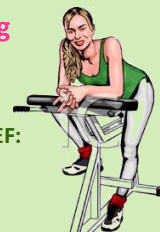
- Lö 1 juli Idrottens dag på Trönö IP (s. 5).
 Sö 2 juli Friluftsgudstjänst kl. 11 i Fly hos Marita Eriksson, sång & musik av Martina Sahlin och Jonas Eklund.
 Sö 2 juli Gåbingo i Rönningen kl. 17–19 (s. 9).
 Må 3 juli Traktorutflykt till Gåstjärnsvallen och Gammelbodarna (s. 23).
 Lö 8 juli Utflykt till slutningsmyr med orkidéer, samling Bystugan kl. 13 (s. 19).
 Sö 9 juli Friluftsgudstjänst i Trönöbybodarna kl. 11, sång av Lotta Andersson och Pernilla Vänngård.
 Sö 9 juli Gåbingo i Rönningen kl. 17–19 (s. 9).
 Må 10 juli Musikpicknick kl. 14 i Petter Matsparken (s. 23).
 Ti 11 juli Traktorutflykt till Bergesbodarna, OBS! tisdag, (s. 23).
 Sö 16 juli Gåbingo i Rönningen kl. 17–19 (s. 9).
 Sö 16 juli Öppen trädgård Söderblomsgården kl. 12–16 (s. 17).
 Må 17 juli Traktorutflykt till Långbrosbodarna (s. 23).
 Sö 23 juli Friluftsgudstjänst i Tygstabodarna kl. 11, flöjt Patrik Ahlberg.
 Må 24 juli Traktorutflykt till Sandsbodarna, Östansjöbodarna och Västansjö-
 vallen (s. 23).
 Sö 30 juli Friluftsgudstjänst Söderblomsgården kl. 11, sång Josephine Skoglund.
 Må 31 juli Ladufärd med traktor (s. 23).

AUGUSTI

- To 3 aug Barfotaprästen (premiär) Trönö gamla kyrka kl. 18 (s. 8).
 Fr 4 aug Barfotaprästen i gamla kyrkan kl. 18 (s.8).
 Lö 5 aug Barfotaprästen i gamla kyrkan kl. 16 (s.8).
 Sö 6 aug Barfotaprästen i gamla kyrkan kl. 16 (s.8).
 Sö 6 aug Friluftsgudstjänst Skogsliden kl. 11, sång Marie Sundberg.
 Må 7 aug Tipspromenad med grillning, Åstigen kl. 12 (s. 23).
 Sö 13 aug Friluftsgudstjänst atriets Trönö kyrka kl. 11, sång Marie Sundberg.
 Må 14 aug Traktorfärd till Mo bygdegård kl. 17 (s. 23).
 Sö 20 aug Friluftsgudstjänst Söderblomsgården kl. 11, sång Karolina Svensk.

Trönögymmet

bokas via Facebooksidan
 Trönögymmet eller ring
 070 231 88 97

Familjekort medlemmar i TEF:
 400 kr/år
 Familjekort ej medlemmar:
 600 kr/år

Snöröjare sökes

Vi söker en entreprenör för snöröjning och sandning av ICA:s parkering.

Det är viktigt att du kan röja tidig morgon, samt extra vid behov. Du behöver själv kunna se och avgöra när röjning och sandning behövs.

Inkom med offert och beskrivning av dina rutiner för arbetet senast 1/9.

Trönöbygden ek. för.
 Lertagsvägen 1
 info@tronobygden.se

Vill du/ni ha med något i kalendariet?

Skicka till info@tronobygden.se alternativt ring 0270 – 42 77 62 eller lägg i brevlådan utanför Bystugan.

Sista inlämningsdag är den 15:e i månaderna februari, maj, augusti respektive november.

Släng aldrig gamla fotografier från Trönö!

Låt hembygdsföreningen bevara dem för framtiden i stället.

Från skottkärra till dumper

Stråttjärna

Tidsbokning
 073-183 80 80

DÄCKSERVICE
 Gamla Gävlevägen 7, 820 29 Stråttjärna

Däckhotell • Försäljning
 Skiftning • Montering
 Balansering • Reparation

ÖPPET VARDAGAR
 7-16
 LUNCH 12-13

Continental • Cooper • Kuhmo

PÅLLES

Hållbart byggande • Hantverk
Byggnadsvård

Det lilla byggföretaget med känsla för kvalitet och service!

Vi jobbar med fokus på naturliga material
och hållbart byggande för framtiden!

Ede 103

826 95 Trönödal

070 363 60 63

Instagram: @palles.hantverk_ab

Johan Pålbrant

Johan Lindqvist, Hans Westberg,
Joel Jonsson och Jonas Kjellström

eLON

MEAB-HUSET

**Välkommen till din lokala Vitvarubutik i Söderhamn!
Vi har ett stort utbud av Vitvaror och Hemelektronik**

Urban Sundqvist

Tomas Persson

Kim Hallström

**Bröksmyravägen 13
0270 426535**

Retur till
Trönöbygden ek. för.
Lertagsvägen 1
826 95 Trönödal

**Trönö
Glas & Ram
Verkstad**

Syrafria inramningar
Simon Andersson
070 604 73 85

JJ Maskinservice AB

**Försäljning och service
inom skog & trädgård**

**MOTORSÅGAR, GRÄSKLIPPARE,
TRÄDGÅRDSREDSKAP med mera**

0270-700 45

www.jjmaskinservice.se

Välkommen till Norrala-Trönö församling

Friluftsgudstjänster

Från och med 11:e juni firar vi varje söndag kl 11.00 gudstjänst ute i Guds vackra natur, alltid med sång och musik.

Det är skyltat från antingen Trönö eller Norrala kyrka.

Ta gärna med kaffekorg och egen stol!

För hela sommarens program se vår hemsida:
www.svenskakyrkan.se/norrala-trono

Sommarmusik i Norrala kyrka

Orgel- och Pianoafton

Konsert med organisten Kenth Lundqvist, som bjuder på ett klassiskt program med bla a Bach och Buxtehude.

7:e juni kl 18.00

Soulshine

Musik för själen.
Pernilla Vänngård, Lasse Vänngård och Kjell Danielsson spelar musik som får oss att må bra.

21:a juni kl 18.00

Hembygdssöndag

Gudstjänst i Trönö gamla kyrka med sång av Norrala-Trönö kyrkokör.

Efteråt serveras kyrkkaffe i Söderblomsgården och det blir musikunderhållning med Frid och Gnid.

18:e juni kl 11.00

Svenska kyrkan
NORRALA-TRÖNÖ FÖRSAMLING